

Redacțiunea Administrațiunii
Tipografie:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefericite nu se pri-
mesoc. Manuscrisurile nu se re-
trimite!

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22
Inserate mai primesc în Viena
Rudolf Mosse-Hausenstein & Volger
(Rudolf Mosse), Henry Schalk, Alois
Kornel, M. Duka, A. Oppel, J. Don-
nelly; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Moser, E. Schuster, Bernat;
în Frankfurt: G. L. Daus; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
garmondă pe o colină 6 ex.
și 80 ex. șambra pentru o pu-
blicare. Publicații mai dese
după tarife și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 ex. v. a. séu 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

„Gazeta” este în fă-care di-
Abonamente pentru ANSTU-UNGAR în
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru ROMÂNIA și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.

Abonamentul pentru BRAȘOVU:
La administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. séu
15 bani.

Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 143.

Brașov, Vineri 28 Iunie (10 Iulie).

1891.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI”.

Cu 1 Iulie 1891 stilu vechiu
se deschide nou abonamentu, la care in-
vităm pe toți amici și sprînjitorii fidele noștri.

Prețulu abonamentului

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl.
pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei
luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un
an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl., pe
șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe un an 8
franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou
să binevoescă a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Afaceri năseudene.

II.

Când cugetăm la sudorile de sân-
ge, cu cari vitejii Români grănițeri
dela Năsăud au întemeiat cele două
fonduri de „montură” (astăși fon-
dul de stipendii), precum și fon-
dul de „provente” (astăși fondul
școlastic), cu pietate ne închinăm
acelor mări sacrificii și tot-odată
cu mândria națională aprobăm
abnegațiunea lor dela anul 1851,
pe timpul desființării grăniței
militare, când vedem mai ales,
că ei meniseră capitalele adunate
pentru școle și pentru crescerea
tinerimei române. Și asta cu atât
mai virtos, că și ei le-ar fi pu-
tut împărți între sine, cum au îm-
partit Sécuii fondurile lor.

Fondurile grănițerilor năseu-
deni însă, aceștia le-au menit
pentru cultura românească și totă
lumea română și neromână așa

a știut acesta până astăzi, când
satelitul fostului pașă Banffy
vine și cu multă necruțare calcă
în picioare memoria scumpă a mo-
șilor și strămoșilor săi, descon-
siderându nenumărate decisiuni și
atentându cu mână sacrilegă până
și la autenticitatea „Instrumentului
fundațional”.

Acest „Instrumentu funda-
țional”, care este lumină nestinsă
pentru descendenții grănițerilor,
a fost calul de bătaia pentru
Banffy-Ciocan et Comp. Da căci
bine a știut Banffy și Ciocan,
că, pentru a-și asigura neonestă
lor învingere, trebuie sdrobită mai
întăiu acestu valoros documentu.

Și li-a succes!

Astăzi „Instrumentul funda-
țional” s’ar păre, că nu mai are
nici o valoare, cel puțin așa cu-
getă Ciocan și mamelucii lui.

Intrebăm însă pe d-lu „cava-
leru”, sub ce titlu de dreptu se
află astăzi densusul în fruntea ad-
ministrațiunii unor averi atât
de mari și atât de frumoșe? Ale
cui au fost și sunt aceste averi?
Cui au aparținut și aparțin ele
și astăzi?

Noi așa scim, că aceste averi,
când au trecut de sub adminis-
trarea militară, séu de sub adminis-
trarea organelor financiare în
mână și în proprietatea grănițeri-
lor, ele au fost administrate de
factorii îndreptățiți, adică numai
de Români grănițeri și de descen-
denții acolora.

Aceștia nu au lăcomit la bani,
nu la onoruri trecătoare, nu la ti-
tule și decorațiuni, ci inima și
sufletul lor au fost conduse de
acelu ideal mare pentru cultură,
prin ajutorul căruia d-lu „cava-
leru” de astăzi s’a făcut om.

„Instrumentul fundațional”
însă este cartea prețioasă pentru

descendenții grănițerilor. Căci ori
câtă trudă și-ar da Ciocan, ca
să-lu delature și nimicescă, el
totuși va rămâne ca o stâncă de
granit, de care atacurile „cava-
leriane” se vor sdrobi și vor
spumega înzadar.

Așa e! Căci decă n’ar fi așa,
din momentulu, în care „Instru-
mentul fundațional” n’ar mai
avé valoare, nici gimnasiulu din Nă-
săud n’ar avé dreptulu de publicitate,
lucru, care până acuma nu s’a
ventilat în publicu.

Și etă pentru ce nu ar avé
gimnasiulu din Năsăud dreptulu
de publicitate: D-lu Ioan Ciocan,
ca primul maturisantu la
gimnasiulu năseudeanu, va trebui
să scie tôte bine în ce mare ne-
dumerire se află pe la anul 1870
atât maturisanții, cât și corpulu
profesoralu, în frunte cu direc-
torulu de piă memoriă Dr. Ioan
M. Lazaru, știind adică, că fără
de anunțulu de publicitate alu
gimnasiului, tinerii români nu au
dreptulu de a se înscrie ca ascu-
tători la vre-o universitate din
patriă și cu atât mai puțin în
străinătate. În această critică si-
tuațiune decă s’au făcut, din partea
direcțiunii gimnasiului și a admi-
nistrațiunii fondurilor, pași de
lipsă pe lângă guvernulu Majes-
tății Sale, ér acestu guvern s’a
aflat îndemnat, ca sub Nr. 28,389,
în ziua de 23 Decemvre 1870, să
dea gimnasiulu din Năsăud „drep-
tul de publicitate provisoricu cu con-
dițiunea: până la aprobarea „Instru-
mentului fundațional”.

Intrebăm acum: există, séu
nu există „Instrumentul funda-
țional”?

Ce dice d-lu „cavaleru” și
ce dice mamelucii lui? — Decă
„Instrumentul fundațional” e-
sistă, dér „n’are valoare”, atânci

tôte datele și toți Nrii oficioși și
tôte autografele maiestatiche, ca
celu de dato Laxemburg, 27 Au-
gust 1861, pe basa cărora e scris
„Instrumentul fundațional”, sunt
apocrife, ér cei ce au înșelat pe
grănițeri, cei ce și-au permis a
pune numele Majestății Sale, nu-
mele guvernului, numele autori-
tăților politice și numele autori-
tăților școlastice în joc, sunt
niste înșelători publici, cari tre-
buie prinși, trebuie trași la răspundere
și trebuie urmăriți și pedepsiți
fără milă pe baza paragrafilor legii.

Dér să vedem, cum sună
din cuvântu în cuvântu clausula
de aprobare a acestui importantu
documentu, clausula făcută de că-
tră Comitetulu fondurilor grăni-
țeresci la 18 August 1865:

„Acestu „Instrumentu fundațional”,
compus și scris în limba noastră
română și apoi în cea germană, îl sub-
scrie comitetulu grănițeresc, respective:
Comitetulu fondurilor școlastice grănițere
din Districtulu Năsăudului, cu cea mai
mare plăcere și bucurie, în patru esem-
plare asemenea, dintre cari unul se se
păstreze în pré Inaltulu Archivu alu Curții
Majestății Sale Ces. Reg. apostolice, alu
doilea în Archivulu Inaltulu Guberniu
regiu transilvanu, alu treilea în Archivulu
diecesanu respectiv și alu patru-lea în Ar-
chivulu comitetulu scrisu.”

Intrebăm așa-dér: află-se un
astfelu de exemplaru în archiva
administrațiunii Comitetulu fon-
durilor? Decă nu se află, întrebăm:
există vr’unulu în archiva
diecesană dela Gherla? Decă un
asemenea exemplaru nu se află în
nici unulu din aceste două locuri,
există el séu nu în Archivele gu-
vernului? Ear decă nici aici nu
există, atunc de bună seamă, că în
archiva Curții Majestății Sale nu
s’a putut strecura un asemenea
documentu!

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(7)

Inimi de aur.

Romanu, de I. Edhor. Tradus de Julia.

— „Ruth, am primitu o telegramă
dela sora mea, că vine mâne cu copi-
lul și cu vre-o câțiva servitori, ca să
petrecă aici câteva săptămâni. Dêna
mă rog să-i cautu unu quartu”, dîse
Helda, care vorbia repede și se părea
mișcată.

— „Sora ta, Carmen?” Ruth era în
odaia mătușei sale.

— „Unica mea soră. Dêna tocmai
acum a desbrăcatu doliulu după bărbat-
ul séu, care murise în anul trecut. În
locu de a merge la băi, ea voiesce
să petrecă săptămânile de véră aici. Pre-
supun, că voiesce să te vedă și să-și
dea părerea cu privire la alegerea mire-
sei mele. Tata ține multu la dêna,
pentru-că Carmen e foarte înțeleptă și
șirétă. Aș dori, ca tu să-i faci impresia
bună și plăcută.”

Asesorul pășia neliniștit în sus
și în jos prin odaia.

— „Mi-ar fi plăcut să fim căsăto-
riți, însă asta în optă zile nuse poate în-
têmpla; sciu, că are să urmeze o întêr-
diere. Dér unde se va aședa sora mea,

Carmen? — Asta n’o sciu, nu sciu unde
să află o locuință potrivită pentru dêna.
Carmen e foarte pretențioasă. Dorința
mea cea mai mare însă e, ca tu să-i
plăc surorii mele. Fă-mi plăcerea, scumpă
Ruth, și împodobesce-te pentru mine!
Fericirea mea ar fi deplină, când ai voi
să te îmbraci mai elegantă și să fii
mai împodobită, draga mea.”

Tôte rugămintele lui însă fură za-
darnice...

Prima Maiu se arată blând și căl-
duros. Helda se duse după amêși la
stațiunea St. ca să întâmpine pe sora
sa. Elu nu se mai reintorse la Ruth. Și
nici la plecarea nu se uită la ferăstră, ca
să-și salute mirésa...

În otelul Roestel totul se puse în
mișcare. Asesorul Helda a închiriatu în-
tregu etagiulu primu pentru sora sa,
contesa Georne, și decă tôte trebuiau
puse în ordine. Dér abia pași ea înăuntru
și cu unu felu de înfiorare declară
fratelui ei, că n’are să sedă nici o oră
în aceste odăi, Helda făcu din umeri și
dîse: „Imi pare foarte rău, dér acesta e
cuartirul cel mai bun, ce se poate afla
aici. O vilă, cum ai dori tu, nu se capătă
aici.”

— „Și te affi bine și familiaru aici,
Kurt?”

— „Ca în ceru!” replică asesorul
sarcasticu.

— „În această singurătate, departe
de lume, și-se pierde ori ce gustu este-
ticu. Tu te țerănesci aici cu totul. Su-
perbulu, frumosulu și uniculu meu frate”,
dîse ea lin și în tonul celei mai in-
time iubiri, „eu încă totu nu te înțelegu,
cum ai putut renunța la strălucitele
tale prospecte în viitoru pentru această
singurătate. Tu, unu Helda?! Eu nu sciu,
și nici tata nu-și poate esplica, de unde
vine această manieră curiosă la tine?
Membrii familiei noastre s’au distinsu tot-
deuna prin sociabilitate și vigurositate
și cine te-a vedut pe tine odată acasă
în o seră de primire, acela a putut
jura, că tu nici de cum nu te potri-
vesci cu singurătatea pădurei, și totuși
așa este!”

— „Sunt atâtu de fericit în pă-
dure, ba și în paltonulu de vânătoare,
incătu nu le-aș schimba cu nimic în
lume.”

Contesa tăcu. După o pauză dîse:
„Alu cui e edificiulu acela frumos, pe
fărmeacătoarea câmpie, sub castanii cei
înalti?”

— „E locuința forestierului!”

— „Ah, și Aldenhofen e încă totu
inspectoru aici?”

— „Aldenhofen? Da! Déră îl u-
noscu?”

— „Nu sciu, — posibilu să fi con-
venit cu densusul. Nu-i căsătorit?”

— „Nu!”

— „Și pe cine are la sine, pe pă-
rinți?”

— „Are în casă pe o amică a mamei
sale, véduva consilierului de justiție,
dômnă Blum.”

— „Ești în prietiniă cu Lothar Al-
denhofen?”

— „Da, însă elu trăesce și mai re-
trast decât mine!”

— „Și mai retrast?”

— „Da! Eu am audit odată, că
înainte cu câțiva ani a avut o durere
mare. Mirésa i-a fost necredincioasă, ori
i-a murit, ce sciu eu?”

— „Și pentru aceea mai jălesce
încă?”

— „Da! Celu puțin nu mai are în-
credere în femei.”

Unu zimbet triumfătoru sbură peste
buzele tinerei contese.

— „Eu numescu asta sinceritate!”

— „Sinceritate?! Helda o privi
uimită. „Cred. că am dîșu, că elu nu
mai consideră pe femei de locu, fiind-că
nu mai are încredere în ele.”

Ei bine, atunci pe ce basă au subscris acestă actă pe la anul 1865, președintele de odinioară al comitetului fondurilor, Reverendissim. d-nu Vicarū Gregoriu Moisilū și secretarul Stefanū Timocū? Pe ce temei figură, în documentul public tipărit la 1872 („Instrumentul fundațional” din care dispunem și noi de un exemplar) pe lângă președinte și secretar și alți 44 membri ai Comitetului? Cine a subscris pe acești omeni?

Intrebăm mai departe: cum se face, că în acestă actă figură numele oficiului politic dela 1866 din fostul district al Năsăudului; de unde vine să figureze în acestă document consistoriul diecesan de Gherla, și în fine, de unde vine, ca regimul însuși prin secretarul său, Tanárky Gedeon, să subscrie și să aprobeze, în urma deciziunii pré inalte a Maiestății Sale de dato Viena 23 Martie 1871, desu amintitulă actă, adevă „Instrumentul fundațional”?

Tote acestea de unde vin??

Concluziunea firăscă decă e, că decă în „Instrumentul fundațional” figură toate autoritățile amintite mai sus, atunci acestă documentă are putere de lege, și prin urmare gimnasiul din Năsăud trebuie să porțe numirea de „gimnasiu românesc gr. cat. Francisc Iosef I” și numai pe baza acestui documentă pôte să aibă dreptul de publicitate. Decă însă „Instrumentul fundațional” nu se bucură de nici o aprobare mai înaltă, atunci gimnasiul dela Năsăud nu a trebuit să porțe dela întemeierea lui numirea de „gimnasiu românesc gr. cat. Francisc Iosef I” și prin urmare n'a avut și nu are dreptul de publicitate!

Sunt însă trecuți deja 20 de ani, de când grănițerii români dela Năsăud s'au provocat și se provocă mereu la acestă prețiosă documentă în buna credință, că este un actă validă. Er noi și dimpreună cu noi toți Români nu ne-am îndoit și nici că ne putem îndoi vre-odată asupra validității și autenticității lui. Numai decoratulă „cavaler” cu stăpânul său ex-pasa Banffy au răspândit vestea *urbi et orbi*, că „Instrumentul fundațional” nu are nici o valoare. Acăsta însă o pôte dice și crede numai d-lu „cava-

leru”, care a venit cu statute *impuse* și cu o droiă de miserie pe capul grănițierilor năsăudenii.

Său dora gândesce d-lu Ciocanu, că decă strașnicul său stăpân de odinioară, Br. Desid. Banffy, ar fi constatată nevaliditatea „Instrumentului fundațional”, ar fi recunoscut el însuși acestă actă în momentul, când cu însăși mâna lui a subscris documentul, ce s'a pus în fundamentul noului edificiu al gimnasiului, în care documentă gimnasiul din Năsăud e recunoscut de *gimnasiu românesc confesional greco-catolic, purtând și numirea de Francisc Iosefin*? Er la acestă pasă, fostul comite a fost condus numai basându-se pe literile „Instrumentului fundațional” dela pag. 13, unde se ceteșelămurit, că: „Institutul acesta gimnasial să porțe în totu timpul existenței sale numele Maiestății Sale al pré bunului nostru Impărat și Domn Francisc Iosef I, cu numirea de „Gimnasiu Francisc Iosefin”.

Decă însă fostul comisar regesc Desideriu Banffy a recunoscut valorea și validitatea „Instrumentului fundațional”, cum am arătat mai sus, și totuși a procedat, dimpreună cu robul său Ciocanu, contrar spiritului acestui documentă, atunci și unul și altul au lucrat cu rea credință.

CRONICA POLITICĂ.

— 27 Iunie (9 Iulie).

— În conferența dela 7 Iulie a partidei „liberale”, ministrul președinte Szapary își exprimă speranța, că la 8 Iulie se vor termina desbaterile generale asupra proiectului de lege pentru reforma administrației și fiind-oă nu se putea să înainte momentul, în care se va începe votarea, rugă pe membrii partidei, ca din acea și începând să ia câtă mai multă parte la ședințe. Ministrul președinte declară totu-odată, că trebuie să începă și desbaterile speciale, pe cari le va continua neîntrerupt până atunci, până când se vor termina. Ministrul rugă deci pe membrii partidei, ca să nu se retragă dela această jertă și să nu lase, ca partidei guvernului să se impună voința minorității. Decă opoziția ar face obstrucțiune, după cum amenință unii dintre membrii acestei partide, în acestă casă ministrul preșe-

dinte este convins, că opiniunea publică a celor ce soi au apleșă valorea parlamentarismului se va revolta în contra unei asemenea proceduri. Acestea ceru Szapary să le ia la cunoștință membrii partidei, declarând, că el se va îngriji, că în decursul desbaterilor, membrii partidei să se împartă astfel, ca o parte din ei să pôte și absentă dela desbateri.

— La acestea, președintele partidei *br. Podmanitzky* declară între aprobările membrilor, că partida unanimă consimte cu atitudinea guvernului și va da totu concursul posibil pentru sprijinirea guvernului în această atitudine a sa.

— Er s'a terminat în camera ungară desbateră generală a proiectului de lege asupra reformei administrației. Votarea asupra cestiunii, că ore acestă proiectă de lege să se primăscă ca basă a desbaterii speciale ori nu, se va face însă abia Vineri sau Sâmbătă. Cățiva vorbitori ai stângei extreme au declarat între aprobările vii ale soșilor lor de principiu, că partida lor n'a făcută până acum nici o obstrucțiune, dăr că va pune tote în mișcare, ca din acel proiectă să nu se facă lege. — În conferența clubului partidei guvernamentale a declarat alaltărei contele Szapary următoarele: Ar însemna, dize el, o subminare a parlamentarismului, decă o minoritate ar putea să impună voința ei majorității prin mijloce teroristice. După ce guvernul trebuie să se opună unu astfel de atentat asupra parlamentarismului el a decis de a continua desbateră specială fără amânare, îndată după încheierea desbaterii generale asupra proiectului privitor la reforma comitatensă, chiar și atunci când desbateră ar dura până în toamnă. Stângea extremă, să facă numai liniștită obstrucțiunea, căci ea însăși va avé să porțe urmările; căci după ce „națiunea” doarește susținerea sistemului parlamentar, indignațiunea ei se va îndrepta în contra acelora, cari voesă să bată joc de parlamentarismul Ungariei. În fine a împărțit contele Szapary, că în conferența ce se va ține astăzi Joi sera va face cunoscută partidei, ce pozițiune crede a lua guvernul față cu *propunerea lui Iranyi*, privitor la estinderea dreptului electoral.

— Acompaniat de primul regent sârbesol Dr. Iovan Ristic și de ambasadorul rusesc din Belgrad Persiani, nevrstnicul rege Alexandru I al Sârbiei va face o călătorie la Petersburg spre a visita pe nașul său din botez Țarul Rusiei. Se dice că va fi primită acolo cu mari onoruri. Țarul cu totă

curtea îl va aștepta la gară. Se mai dice, că dela Petersburg ténorul rege va merge la Viena spre a fi prezentat monarchului nostru. Ajunge însă că celă dintăiu drum îl face la Țarul și că și Ristic s'a împăcat acum cu panslavistii ducându pe rege în brațele Țarului.

— O scrisore din Paris a dărarului „Munch. Allg. Ztg.” spune că în noul tractat al triplei alianțe s'au mai moderat pretensiunile germane de înarmare față cu Italia, dăr nu în măsură separată de Rudini; din contră i-s'a pus Italiei alternativa ca să se renunțe la tripla alianță, să se susțină înarmările ei cam la o înălțime, la care se află astăzi.

În capitala Danimarei a fost primită cu mari onoruri escadra franceză, care merge în Rusia. La prânzul dat de regele Danimarei, acesta a ridicat un toast pentru președintele Carnot, și după ce a încheiat s'a irtonat „mar-seilaisa.”

SCRILE ȚILEI.

— 27 Iunie (9 Iulie).

Lipsă de profesori. Ministerul instrucțiunii publice din Budapesta, a făcut în țilele acestea o revisuire a personalului profesoral din țără, în care s'a stabilită că la școlele medii, și cu deosebire la cele confesionale e mare lipsă de profesori de limba latină și franceză, de geometria descriptivă și desen; er pe de altă parte se află unu prisos de profesori de limba maghiară, istorie, geografie, matematică, istorie naturală, fizică și chemie. Avisu pentru studenții cari să dedică carierei pedagogice.

Lucrările podului de peste Dunăre se fac cu mare activitate scrie „Timpul”. Picioarul întâiu s'a ridicat peste suprafața pământului aprăpe la 10 metri, și se va mai ridica încă o 15 metri. Picioarul al doilea deja a intrat sub fundul Dunării cu vre-o 5 metri. Se fac preparative pentru începerea lucrărilor la picioarul al treilea, care vine mai aprăpe de mijlocul albiei Dunărei. Societatea voesce ca până la ierna vitore câteș trele aceste pile să fi terminate, adevă ridicare d'asupra celei mai înalte nivele din suprafața apei.

Petrecere la băi. Ni-se scrie, că Duminecă 5 Iulie, la băile din Văloele (Előpatak), din inițiativa Doctorului curant s'a înșghebat un bal, ce a fost cu atât mai plăcut vizitatorilor, cu câtă

— „Aici se vede inima ta pierdută pentru lume. Aldenhofen nu iubescă mai mult, pentru-că o inimă ca a lui numai odată iubescă!” Elu are o inimă, pe care nu soi cum să o numesă pentru neclătită ei credință?”

— „O inimă de aur!”

— „O inimă de aur”, da așa-i! Așa-i, frățiore, că tu nu o ai?”

— „Cine soi?” Ochii lui Helda se perdură în depărtarea nemărginită a viitorului. După o pauză contesa continuă:

— „A fost frumos, dău, din partea Irinei Schmidsdorf, că m'a așteptat la gară. Fata e plăcută; eu credeam de mult, că vei nutri interesă față de ea.”

— „Față de Irina Schmidsdorf?”

dize el bățjocitor.

— „Dăr Kurt, ține sēmă de rang.”

Asesorul rise ironiot: „Acum te înțeleg ce vrăi, așa-i Carmen?”

— „Ce, dora tu crești, că eu îți desaprobu fidanțarea? Nici decăt. Că mirăsa ta nu e demnă de tine, asta o soi și tata și pentru acăsta l'a făcut moștenitor la totă averea lui pe micul meu Evald...”

— „Pe copilul tău?” Helda îngălboni. „Așadără tata m'a desmoștenit cu totul?...?”

— „Da, cu totul. La asta trebuia să te aștept.”

Contesa Carmen ședea pe o sofă roșă, îmbrăcată în toaletă elegantă cu dantele. Pe canapea ședea Irina Schmidsdorf îmbrăcată în mătăsă deschisă și cu brățare grele de aur pe brațele jumătate decoltate. Ambe damele păreau foarte adăncite în conversație, așa că nu observă intrarea fidanțărilor.

— „Dragă Carmen, imi permiți să-ți prezentez pe mirăsa mea?”

Fărmeacătoarea contesă se uită în sus, își soose încet ochilarii și punându-i la ochi, măsură pe Ruth în mod nedescriptibil. Irina încă urmă exemplul amice sale; ea ținea lorgnetul atât de pironit asupra ei, ca și când ar vedea prima-dată.

Fața Ruthi deveni roșă, ca purpura și își pironi ochii asupra contesei, în ale cărei trăsuri i-se părea, că recunosce chipul celă aruncase Aldenhofen în fântăna Nimfelort.

Carmen și Irina se folosiau în conversație de limba franceză. Helda răspundea în limba germană.

— „Îți place în B., d-șora Walden?” întrebă contesa.

— „Nu vorbesă limba franceză”, dize Ruth.

— „Pôte cea engleză”, reluă contesa suridându.

— „Vorbesce în limba noastră, Carmen. Nu pot să suferi când cineva își arată iscusință și desteritatea vorbirei în astfel de chip.”

— „De sine se înțelege, decă mirăsa ta nu vorbesce nici o limbă străină. Așa-dără în limba noastră!” Carmen rise cu ton și sună clopoțelul. Bona aduse pe micul conte Evald.

— „Așa-dără că e copilul plăcut?” Carmen își sărută copilul.

— „Unchiule Kurt”, dize Evald alergându spre asor, „Adusu-ți ai mirăsa?”

Helda îi apucă mânuța și-l conduse la Ruth. Micul Evald privi lung la palida față.

— „Tu nu ești așa de frumoasă, ca mama, și porți o haină urită”, dize el clătănându din cap.

— „Vino încocă Evald, auritul, drăguțule, vino'noce”, dize contesa ridându. „Dă mâna mătușei, Evald, și fi bun”, îi porunci Carmen.

— „Eu nu-i dau mâna.” Frumosul băiat își ascunse apoi mâinile la spate.

— „Numai decăt să-i dai mâna”, dize Helda tremurându de mânie.

— „Nu vrău... mama încă ride...”

Carmen într'adevăr ridea veselă, încăt pe Ruth o pătrunse până la suflet.

— „Măi mișelule”, îi dize Helda scuturându-l.

— „Mama ta te-a instruat de minune, tu moștenitor fățarnic!” bălbăi el.

Vorbele acestea făcură pe Carmen să schimbe față. „N'ai drept de a pedepsi pe copil”, dize ea pășind înaintea fratelui ei.

— „Va da mâna miresei mele ori...” Helda ridică pe copil infuriată și-l puse erăși jos. „Vrăi să ascuți?”

— „Eu nu!” dize Evald cu îndărătnicie, bătându cu piciorul. „Nu mă lasă să fi silit.”

Helda îl împinse furios. Copilul se ridică erăși fără de-a vără o lacrimă și fără de-a dice un cuvânt. Apoi se întemplă ceva neașteptat. Băiatul alergă într'o fugă spre Ruth o cuprinse cu ambe mâinile și îi șopti în urechi: „Te voi iubi chiar și decă nu mă va suferi mama.”

(Va urma.)

Cursul la bursa din Viena.

din 8 Iulie a. c. 1891

Renta de aur 4%	105 20
Renta de hârtie 5%	101 60
Imprumutul căilor ferate ungare - aur	117.—
dto argint	99.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare [1-ma emisiune]	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare [2-a emisiune]	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare [3-a emisiune]	112 50
Bonuri rurale ungare	102.20
Bonuri croato-slavone	104.75
Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescu	—
Imprumutul cu premiul ungurescu	138.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	181 25
Renta de argint austriacă	92.40
Renta de hârtie austriacă	92.50
Renta de aur austriacă	111.—
Losuri din 1860	109.25
Acțiunile băncii austro-ungare	1035.—
Acțiunile băncii de credit ungar.	342.75
Acțiunile băncii de credit austr.	293.50
Galbeni împărătești	5.56
Napoleon-d'or	9.32
Mărci 100 imp. germane	57.65
Londra 10 Livres sterlinge	117 40

Anunț de licitare.

Prin care se face cunoscută cumcă construirea și edificarea internatului destinat pentru 100 de studenți se va da în întreprindere pe calea licitațiunii minuende prin oferte.

Doritorii de a licita au de a'și substerne ofertele sigilate și provădute cu un vadiu de 1600 fl. ven. Consistoriu Metropolitan în Blașiu, cel mult până în 25 Iulie c.

Planul, antemăsurătoarea și calculul preliminar și până atunci se pot vedea în cancelaria subscrișului.

Blașiu, în 7 Iulie 1891.

Ludovic Csato,
advocat archidieceșan.

620,3—1

Serviciul de Studii și construcțiuni: căi ferate, șosele și poduri alu Ministerului Lucrărilor Publice din România, face cunoscută că are necesitate de Ingineri eșiți cu diplome séu certificate din unile din Școlele Technice: Viena, Berlin, Paris, Bruxelles, Gand, Zurich etc. și se fiă de naționalitate Români séu celu puțin se cunoscă limba Română.

Amatorii d'a fi angajați pe unu, doi séu mai mulți ani, sunt rugați a trimite Serviciului în București Strada Minerva Nr. 16 propunerile cu o copie legală după diploma séu certificate, cu indicațiunea naționalității, etatea, timpul servit și anume la ce lucrări.

Avisu d-lorū abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunii sé binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, sé binevoiască a scrie adresa lămurit și sé arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Nr. 178—1891.

618,3—3

CONCURSŪ.

Pentru ocuparea ou 1 Septemvre n. a. c. a unui postu de invetatoru pentru „Istoria și Geografia“ ca studii principale la școla civilă de fete cu internatu a Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, prin acesta se escrie concursu.

Doritorii de a ocupa postul amințit au sé presente următoarele documente:

- atestat de botez;
- documentu despre calificațiunea cerută prin legea statului (§ 103 a art. de lege XXXVIII din 1868) pentru ocuparea de posturi de invetatoru la școle civile;
- o arătare în scrisu despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum;
- arătarea specialității pentru care sunt pregătiți cu deosebire, și
- fiind limba română limba de propunere, sé dovedescă că posedu perfectu limba română în vorbire și în scriere.

Concurenții, carl voru dovedi aptitudine specială în privința cunoșterii limbei germane, voru avé preferință între cei altfelu cu pregătiri egale.

Concurentul, care va fi alesu invetatoru se obligă a propune până la maximul de 30 ore pe săptămână.

Cu postul, ce e a se ocupa, sunt împreunate următoarele beneficii:

Pentru timpul, în care va funcționa în calitate de invetatoru ordinaru provisoru, alesul va primi salariu anualu de fl. 700 v. a. și fl. 150 v. a. bani de quartir; trecendū în definitivu, acela va primi salariu anualu de fl. 900 v. a. și fl. 200 v. a. bani de quartir, și totu la cinc ani de serviciu, câte fl. 100 adausu cuinquinalu la salariu.

Numeru cuinquinalilor e fixat cu 5.

Concursele inșoțite de documentele numite mai sus sé se presente subsemnatului comitetu până la 1 Augustu n. 1891.

Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 20 Iunie 1891.

G. Barițiu
președ.Dr. Ioanū Crișianu
secret. II.

FUNDATĂ ÎN 1888.

TIPOGRAFIA

FUNDATĂ ÎN 1888.

A. MUREȘIANU**BRAȘOVU, PIAȚA MARE No. 22.**

Acestu stabilimentu este provădutu cu cele mai noue mijloce tehnice și asortatu cu totu felulu de caractere de litere din cele mai moderne, este pusu în pozițiune de a putea esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINTU ȘI COLORI.REGISTRE ȘI IMPRIMATE
PENTRU TOTE SPECIILE DE SERVICIURI.TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.COMPTURI, ADRESE, CIRCULARE, SCRISORI, CUVERTE,
PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE ANUNCIURI.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primescu în biuroulu tipografiei, Brașovū, piața mare Nr. 22, etagiulu I, cătră stradă. Comandele din afară rugămū a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovū.